

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล” มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล โดยแบ่งออกเป็นอาจารย์จำนวน 200 คน เจ้าหน้าที่จำนวน 133 คน และนักศึกษาจำนวน 311 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 644 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย ในแต่ละกลุ่ม

เครื่องมือเก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทางด้านเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ซึ่งแบบสอบถามผ่านการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยวิธีหาค่า IOC

การเก็บข้อมูลแยกเก็บเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มของอาจารย์แจกแบบสอบถามจำนวน 200 ชุด ได้แบบสอบถามกลับมา 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 72 กลุ่มของเจ้าหน้าที่แจกแบบสอบถาม 133 ชุด ได้แบบสอบถามกลับมา 123 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93 และกลุ่มของนักศึกษาแจกแบบสอบถามจำนวน 311 ชุด ได้แบบสอบถามกลับมา 251 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล โดยการวิเคราะห์ความแปร-

ปรวนทางเดียว (one-way Analysis of Variance) ที่ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยใช้คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความ ต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล” ผู้วิจัยสรุปได้ว่า

1. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ระดับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ นักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 ด้านงบประมาณ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.2 ด้านบุคลากร อาจารย์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.4 ด้านการจัดการ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.5 ด้านการเรียนการสอน อาจารย์ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย

1.2 อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการจัดการ และด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

2. ความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

2.1 ระดับความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 ด้านสถานที่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก

2.1.2 ด้านการบริการ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านการบริการ อยู่ในระดับมาก

2.1.3 ด้านสารสนเทศ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

2.1.4 ด้านวิธีการพัฒนาความรู้ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลที่ตอบแบบสอบถาม มีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านวิธีการพัฒนาความรู้ อยู่ในระดับมาก

2.2 อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านสถานที่ ด้านการบริการ และด้านวิธีการพัฒนาความรู้ ไม่แตกต่างกัน ส่วนมีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านสารสนเทศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีผลมาจากงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจาก มหาวิทยาลัยมหิดลของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาแตกต่างกัน ส่วนปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านการจัดการ และด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลมาจากอาจารย์รับผิดชอบดูแลทั้งเจ้าหน้าที่ และนักศึกษา โดยอาจารย์ทำหน้าที่ บริหารจัดการเจ้าหน้าที่ และจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา โดยสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประสบ สุระพินิจ (2543) ศึกษาเรื่อง *สภาพการใช้และปัญหาการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดหนังสือพิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานคร* โดยพบว่า บุคลากรทั้งผู้ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีปัญหาไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวรรณ วรรณโท (2544) ศึกษาเรื่อง *การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร* พบว่า บรรณารักษ์ที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการใช้ และความต้องการในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ใน ห้องสมุด ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ใช้บริการ ด้านการประสานงานกับ ศูนย์คอมพิวเตอร์ และด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านเทคนิคของห้องสมุด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีความต้องการพัฒนา ศูนย์การเรียนรู้ ด้านสถานที่ ด้านการบริการ และด้านวิธีการพัฒนาความรู้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลมาจากอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษามีความต้องการให้มีพื้นที่สนับสนุนการเรียนการสอนเหมือนกัน ส่วนมีความต้องการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ด้านสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีผลมาจากอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ นักศึกษา มีอายุ ประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษาต่างกัน โดยความต้องการของอาจารย์ ส่วนใหญ่ต้องการการสื่อสารสารสนเทศทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการวิเคราะห์ ทางวิทยาศาสตร์และสถิติ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ต้องการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศประเภทฐานข้อมูล วิธีการพัฒนา

ความรู้ โดยการปฏิบัติการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยตนเอง การฝึกอบรม และการฟังการบรรยาย/อภิปราย ซึ่งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา มีความต้องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในศูนย์การเรียนรู้เป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ จันทร์มา (2552) ศึกษาเรื่อง *ความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการเรียน-การสอนในสถาบันการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง* พบว่า อาจารย์ และนักศึกษาในสถาบันการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ต้องการให้มี ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา ต่างกันกับงานวิจัยของ สุพรรณิ สุขถาวร (2548) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3* โดยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ครูมีความพึงพอใจ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
2. ควรศึกษาถึงปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านการติดต่อสื่อสารของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ทางด้านวิธีการพัฒนาความรู้ที่เหมาะสมสำหรับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล